

Глава 1

Йольський лабіринт

нігові хмари налітали на острів з півночі, надійно ховаючи від людського ока вершини згаслих вулканів. Зимові шторми вже давно скували кригою узбережжя, перетворивши скелі вздовж океану на фантастичні льодові замки. Життя рибальського містечка Ескіфйордур завмерло. Мешканці проводжали рік 1947-й і готувалися зустрічати новий. У черговому безкінечному циклі майже нічого не змінювалось століттями.

Родина Тоурсонів жила на фермі неподалік містечка. Дах їхнього довгого кам'яного будинку був укритий шматками дерну. Взимку той добре захищав від морозів, а щовесни розквітав коврою зі смарагдових трав. Хто з предків поклав дерн, вже не пам'ятали, але, судячи з товщини шару, пролежав той не одну сотню років. Поодаль від будинку стояли кошари для овець

і стайня, де тримали коней місцевої ісландської породи.

Олаф, молодший син Тоурсонів, у свої дванадцять почувався майже дорослим і не за віком відповідально ставився до будь-якої справи. Він щойно завершив розгрібати пухкі снігові кучугури навколо стайні. Але це не було звичною роботою на фермі — до свят хлопчина разом із бабусею Асдіс придумали одну чудову ідею. І хоч Олаф втомився, від приємного легкого морозу радісне обличчя хлопчини аж світилося. Закінчивши справу, він біг, аби не запізнитись на смачну вечерю, яку завжди в ці дні готувала мати.

Відчинивши двері, Олаф зазирнув до кімнати.

— Вже запалили йольське поліно? — сам себе спитав хлопець.

Полите сидром та елем, поліно саме розливало казковий аромат, який відчувався ще надворі. За давньою традицією, деревина повільно тліла, злегка потріскуючи: магічне дійство тривало дванадцять зимових ночей. Кілька вечорів поспіль сусіди та друзі ходили в гості одне до одного, пили глінтвейн і вітали знайомих зі святом зимового сонцевороту.

Йольські свята — це те, що в усій Європі називають Різдвом. У найдовшу ніч року, коли всі

трохи підвівся у стременах. Під час приземлення задні ноги коня сковзнули по краю схилу, дрібні камінці посипалися вниз. Ще б мить — і вони по-сунулися б у прірву. Але Бйорн якимось дивом схопив за оголів'я коня і щосили рвонув на себе. Кінь завалився на бік, товстун опинився під ним, Олаф бубликом покотився вперед. Гулфос важко піднявся на ноги. Він тремтів від напруги. Хлопці підвелися і мовчки обійнялись. Коли всі знов подивилися в бік океану, через розшматований корабель уже перекочувалися величезні хвилі.

Глава 15

Олаф стає офіцером

Історія порятунку екіпажу данського корабля стала відома усій Ісландії вже наступного дня. Вдома хлопців зустрічали як героїв. Мешканці Ескіфйордура, висипавши на вулицю, вітали сміливих вершників. Місцевий мер задля такого випадку одягнув фрак і особисто привітав кожного. Олаф обійняв батька, матір, бабусю й брата, привітався майже з усіма містянами. А ще хлопець із щирою усмішкою намагався відшукати одну людину, якої врешті так і не знайшов у юрбі. У цю мить Олафу стало сумно. Власне, він зміг врятувати людей і вижити сам лише завдяки тренеру, який підготував його та коня до таких випробувань.

За декілька днів до рятунку надійшла телеграма від президента Ісландії, який запрошував команду рятівників прибути до Рейк'явіка. Над президентським палацом Бессастадір, розташованим поруч із столицею, урочисто тріпотіли

уловив глибокий погляд бурштинових очей. «Чи бажає він щодня виконувати нудні вправи, придумані людьми? Чи готовий він загинути чи бути скаліченим через наші примхи? Чого насправді хоче він, нащадок диких ісландських коней?».

В таких роздумах Олаф в'їхав у смугу щільного туману. Перед собою вершник бачив лише контур з дитинства знайомої стежки і голову свого улюбленця. Їхав досить довго, на горизонті вже мала б забовваніти рідна ферма. Але щось було не так. «Як це сталося? Невже ядесь схибив?», — розмірковував Олаф.

Стежка повела трохи вгору, усе далі відхиляючись у напрямку схилів гори-піраміди. Вершник зупинився. Густий туман поховав усе.

— Колись я вже був у такій імлі...

Аж раптом кінь трохи напружився, посмикав насторожено вухами, ніздрями ухопив щільне, як кисіль, повітря. Десь далі на схилі Олаф почув слабке тупотіння копит. Людина й кінь разом довго вдивлялись в білу порожнечу. Врешті від пориву вітру серпанок наче трохи посунувся, і за кількасот метрів з нього виринула дюжина коней. Це був той самий табун диких коней! Вони рухались повільно, наче придивляючись до непроханих гостей.